

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXII (56) • ŠTEV. (Nº) 36

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 11 de septiembre - 11. septembra 2003

NA POTI V EVROPO

V Argentino je došel v nedeljo zjutraj poslanec in bivši predsednik prve slovenske demokratične vlade prof. Lojze Peterle. S seboj je prinesel umetniško izdelano glavo pesnika Franceta Prešerna za 50-letnico šole na Pristavi. Popoldne se je udeležil mladinskega dne v San Justu, kjer je odgovoril na nekaj naših vprašanj.

Veseli smo, da ste nas po letih spet obiskali. Kaj vas je privedlo do tega?

Precej let sem si želel, da bi spet obiskal Slovence v Argentini, letos pa je prišlo še do posebnega razloga obiska: 50 letnice in proslave slovenske šole Franceta Prešerna na Pristavi. Sem se odločil, da grem, saj me ni bilo že deset let.

Do tega pa je prišlo tako, da je bil v Ljubljani Tine Vivod, ki mi je vse razložil, nato je Vivod obiskal kiparja Kolmana, ki se je z veseljem lotil dela. Seveda pa je bilo treba umetnika spodobno plačati. Ta del obveznosti sem prevzel jaz: tako je Prešeren pristal v mojem nahrbtniku in priletel z menoj v Buenos Aires, prestal protiteroristični pregled in mislim, da bo še dolgo razveseljeval Slovence.

Se boste še kaj sestali z drugimi Slovenci?

Ta teden bo zelo močan, kar se tiče srečanj s Slovenci. Obiskal bom Zedinjeno Slovenijo, imel predavanje za Slovence, srečal se bom z ljudmi Nove Slovenije, spregovoril bom po radiu, srečal se bom s slovenskimi podjetniki, obiskal tudi Zupanovo podjetje in upam, da bo proslava na Pristvi prinesla še več srečanj s starimi in novimi prijatelji, kakor se dogaja tudi danes tukaj v San Justu.

Ali boste obiskali tudi argentinske oblasti in podjetnike?

Imam tudi ta namen, vesel sem, da je izrazil željo po srečanju podpredsednik države Scioli, vesel sem tudi srečanja z zunanje-političnim odborom parlamenta s predsednikom Edvardom Menenom, pa tudi s politiki province Buenos Aires in še posebej srečanja s podjetniki, ki se ukvarjajo z importom in eksportom, kjer bomo govorili o možnosti kasnejšega gospodarskega sodelovanja. Na tem srečanju bom poudaril našo lukno, ki bo imela veliko zaledje za prost pretok blaga.

Kaj pa problem s Hrvaško. Vemo, da ste pred kratkim obem državama priporočali umerjenost?

Zaradi enostranske najave Hrvaške, da bo razglasila izključno gospodarsko cono, ki so pripeljale do nacionalističnih izjav, mislim da je vrh tega dogajanja mimo. Predlagal sem, da se zgodba vrne za diplomatsko mizo, kjer je treba v duhu dobrega sosedstva in upoštevanju evropskih standardov pogledati, kaj so inetresi enih in drugih, oboji živimo ob istem morju, čeprav ga imajo eni manj in drugi več, čeprav je Hrvaška prišla do spoznanja, da nima smisla, da gredo v enostranska dejanja. Zadnji dogovori kažejo, da bo prišlo do pogovorov in rešitve vprašanj, in mislim, da bo prišlo tudi do napredka.

Sedaj stoji pred nami vstop Slovenije v EZ

Ko so predstavniki Slovenije podpisovali v Atenah pogodbo z EZ, sem dejal: Poslej mi je vseeno, ali imam še kako politično službo ali ne, saj sem svoje prejšnje delo uspešno končal. Seveda s tem podpisom ni konec mojega političnega dela, leto in pol sem bil na konvenciji, ki se je ukvarjala s prihodnostjo EZ, kjer sem bil predstavnik vseh držav kandidat. Tako sem naredil še eno politično šoli. Milsim, da bi to znanje, ki sem ga tam dobil, moral uporabiti v korist Slovenije in tudi celotne Evrope. Naš uspeh in status bo odvisen od tega, koliko in kako bo celotna EZ napredovala.

Zdaj sem tudi eden od sedmih opazovalcev v Evropskem parlamentu. 1. maja bomo imenovani za parlamentarce, v začetku junija pa bodo volitve. Upam, da bom dobil toliko podpore, da bom postal edene prvih evropskih poslancev. Govori pa se tudi, da bi bil glede na politične izkušnje primeren kandidat za predsednika evropskega parlamenta. Če pa se bo EZ odločila, da ponudi to službo, mislim da bi bil moj politični življenjepis konkurenčen z drugimi. To bi bila možnost Slovenije da se dodatno uveljavi na drugem odru.

S tem, ko bomo vstopili v EZ, bomo do neke mere izpolnili naše ključne narodno politične cilje. Tako je bila naša želja, ko smo ustanovili lastno državo: Mi želimo biti del Združene Evrope in nas ne bo več bolela glava kot nas je v preteklih stoletjih, ko smo doživljali močne pritiske, izrazito nacionalistične, predvsem v 19. in 20. stoletju. Milsim, da so ti časi mimo, da se nam ne bo treba bati več za naše meje. Pred nami je nov okvir, v katerem lahko gospodarsko zadihamo vse drugače kot prej, se povežemo drugače z evrosko znanostjo, vprašanje po naši kulturi bo močnejše kot doslej, odpirajo se nam možnosti, od nas pa bo odvisno, kako bomo to izkoristili, kako se bomo promovirali. Tako bo veljalo za Slovenijo kakor za druge člane.

Pogovarjal se je Tine Debeljak

Prof. Peterle govori na Mladinskem dnevu v San Justu, 7. septembra

Diplomatska dejavnost glede ekonomske cone

Zunanji minister Dimitrij Rupel se je v zvezi s hrvaško namero o razglasitvi izključne ekonomske cone (EEZ) v Jadranu v torek znova obrnil na Evropsko unijo z novim pismom, v katerem protestira zaradi te hrvaške namere. Na Evropski komisiji in sedežu NATO pa niso želeli komentirati ponedeljkovih besed ministra Rupla, da bo Slovenija zaradi namere Zagreba pretehtala smiselnost nadaljnje podpore vstopu Hrvaške v povezavi.

Rupel se je pogovarjal tudi z italijanskim kolegom in predsedujočim svetu ministrov EU Francom Frattinijem - ta je potrdil, da ni nobenega dvostranskega dogovarjanja med Italijo in Hrvaško glede EEZ - ter s predsednikom deželnega odbora Riccardom Illyjem. Medtem je hrvaški premier Ivica Račan v prvem odzivu po pozivu na posvet slovenskega veleposlanika v Zagrebu Petra Bekeša ocenil, da je „rožljanje s političnim orožjem“ skrajno neprimerno. Hrvaški predsednik Stipe Mesič pa je odločitev o pozivu Bekeša označil za prenaplajeno.

Minister Rupel je, kot je bilo moč izvedeti v Bruslju, pisal evropskima komisarjema Guenterju Verheugnu in Chrisu Pattnu, ki sta pristojna za širitev oziroma zunanje odnose, visokemu predstavniku EU za zunanjo politiko in generalnemu sekretarju ministrskega sveta EU Javierju Solani ter zunanjemu ministru in predsedujočemu EU Frattiniju.

Emma Udwin, tiskovna predstavnica komisarja Pattna, pod pristojnost katerega na komisiji sodi Hrvaška, pa je dejala, da „so v stikih z obema stranema, čeprav pristojnosti na tem področju Evropska komisija nima - ne moremo določiti izključnih ekonomskih con ali celo meja med državami“. „Verjamemo pa v regionalno sodelovanje in posvetovanja,“ je dodala in dejala, da je v tem okviru Evropska komisija Hrvaški svetovala, naj pred odločitvijo o razglasitvi EEZ počaka na novembrsko ministrsko konferenco o zaščiti Sredozemlja v Benetkah ter naj o vprašanju tudi začne posvetovanja z vsemi zainteresiranimi državami, torej tistimi, ki mejijo na Jadransko morje.

Sicer pa na komisiji celotno problematiko postavljajo tudi v politični kontekst. „Zadnje dogajanje trenutno postavljamo predvsem v politični kontekst. Na Hrvaškem se je pred novembrskimi volitvami že začela volilna kampanja in to pojasnjuje vročico zadnjih dni,“ so dejali različni viri na komisiji, ki pa niso želeli biti imenovani.

Na Evropski komisiji in sedežu NATO v Bruslju pa niso želeli komentirati besed ministra Rupla, da bo Slovenija v luči poslabšanja odnosov z Zagrebom zaradi njegove namere razglasiti EEZ v Jadranu pretehtala smiselnost podpore vstopu Hrvaške v povezavi.

Rupel je slovenska stališča glede namere Hrvaške o razglasitvi EEZ v Jadranu predstavil tudi italijanskemu zunanjemu ministru in predsedujočemu EU Frattiniju. Rupel je poudaril, da za Slovenijo ni spre-

jemljiva enostranska razglasitev takšne cone, ki bi povzročila vsega omejila Slovenijo kot pomorsko državo. Ob tem je poudaril, da tudi Slovenija pripisuje velik pomen skrbi za ustrezno ekološko in ribolovno zaščito Jadranskega morja ter meni, da morajo jadranske države skupaj ter skladno s standardi EU poskrbeti za zaščito Jadrana pred neprimernim izkoriščanjem.

Frattini je dejal, da se Italija strinja s temi slovenskimi stališči, ter izpostavil, da je izkoriščanju Jadranskega morja potrebno nameniti skupno skrb. Poudaril je še, da je potrebno pri reševanju tovrstnih vprašanj spoštovati standarde in okvir EU, enostranski ukrepi pa bi bili po njegovem mnenju v nasprotju s tem.

Državni podsekretar na italijanskem zunanjem ministrstvu Roberto Antonione pa je v pogovoru za Radio Slovenija zatrdil, da ne držijo govornice, da naj bi Italija in Hrvaška še pred koncem leta podpisali sporazum o razglasitvi EEZ v Jadranskem morju. Italija se strinja, da se je o zaščiti Jadranskega morja potrebno pogovarjati, ne odobrava pa enostranskih odločitev, je poudaril Antonione. Priznal je sicer, da se je v zvezi s tem na svojem zadnjem obisku v Zagrebu junija letos s hrvaško stranjo pogovarjal o ustanovitvi delovnega omizja, vendar ga državi še nista oblikovali. K pogajalski mizi je potrebno povabiti vse zainteresirane strani in potrebno je upoštevati smernice Evropske unije, je menil Antonione.

Hrvaški predsednik Mesič je odločitev MZZ o pozivu veleposlanika Bekeša na posvete v Ljubljano označil za prenaplajeno. „Odločitev je prenaplajena, in če bi ostalo samo pri tem, ne bi pustila neke večje sledi v odnosih med Hrvaško in Slovenijo,“ je menil v pogovoru za Hrvaški radio. „Ministri sicer pozivajo na posvete veleposlanike, vendar pa ni potrebno, da se to odraža v javnosti. Tokrat je bilo to storjeno malo bolj dramatično,“ je komentiral odločitev MZZ. Kot je poudaril, „gre vendarle za prenaplajeno, saj Hrvaška ni sprejela niti ene odločitve - ne odločitve, ki bi zadevala izključno ekonomsko cono, ne odločitve, ki bi zadevala ekološko zaščito ali gospodarjenje z ribjim fondom“. Vendar pa mora Hrvaška po Mesičevih besedah te probleme rešiti, če želi v Evropo. Sicer pa pričakuje, da se bo položaj v odnosih med državama umiril.

Dan pred začetkom izrednega zasedanja hrvaškega sabora pa je Hrvaška stranka prava (HSP) v parlamentarni postopek poslala predlog o razglasitvi EEZ v Jadranu. Za to se je stranka odločila glede na to, da je sabor o tem vprašanju na pobudo HSP že razpravljal septembra leta 2001. Kot je na novinarski konferenci še dejal predsednik HSP Džapič, bi moral sabor o razglasitvi EEZ enostavno glasovati brez nove razprave. Na drugi strani pa je podpredsednica vladne Hrvaške kmečke stranke (HSS) Ljubica Lalič ocenila, da vprašanje razglasitve EEZ potrebuje novo in resno razpravo v saboru, ne glede na to, da so o tem vprašanju v saboru že razpravljali leta 2001.

GLEJ...

RAZSTAVA DR. DEBELJAKA V NUK..... 2

IZ SLOMŠKOVEGA DOMA .. 3

DRAGA 2003 3

RAZSTAVA O SLOVENSKI EMIGRACIJI V ARGENTINI ... 2

MLADI V CARAPACHAYU ... 3

SLOVENC V ARGENTINI**42. mladinski dan v Carapachayu**

Človekovo življenje se vije po nepredvideni poti. Sedanost se pretaka v prihodnost in mirni korak po svežini, ki jo daje senca, lahko postane polni tek pod pekočim soncem. Hoja je seveda olajšana, če imaš podporo prijatelja. Z njim deliš dobre in slabe trenutke, ga prosiš za nasvet in mu slepo zaupaš. Mladinski dnevi nudijo priložnost vzpostavljati te prijateljske vezi. Carapachayska mladina je v nedeljo 24. avgusta povabila vse prijatelje na svoj 42. mladinski dan.

Slavje se je začelo, kot je običajno, z sveto mašo in se nadaljevalo s tekmovanji. Prvo mesto so pridobili tako dekleta kot fantje iz San Justa. Nakar so se ljudje počasi pomikali v dvorano, kjer so čakali na kulturni program.

Zastor se odpre. Na sredi stoji miza, ob njej pa karapačajska mladina. Sejo so sklicali, da bi rešili nujen problem, kaj in kako bi predstavili kulturni program svojega dne. Oglasi se eden izmed odbornikov, da pozna skupino ljudi, ki rešujejo vsakovrstne probleme. Prikažejo se štirje fantje, ki jih imenujejo „simulanti“. Po kratki debati, pridejo do rešitve. Izberejo dva odbornika, katera pričnejo učiti kitaro. Po kratki vaji, morata, vsak posebej, pokazati kaj se je vsak naučil. Prvi odbornik stopi v ospredje in zapoje „I'm gonna get down with my baby“, toda skupno mnenje je, da je pesem dolgočasna. Naslednji

fant pa zaigra Čukovo „Ta vlak“, ki bi bila res prilična, toda pridejo do zaključka, da je pesem preveč znana in da potrebujejo nekaj novejšega.

Naslednji predlog je ples. Simulanti postavijo dekleta v vrsto in jih ob ritmu glasbe uče osnovne korake rock and rolla. Toda dekletom ne gre ne naprej, ne nazaj. Stalno se spotikajo in prerivajo. Simulanti ugotovijo, da tudi te ne bodo dosegli cilja in si znova pričnejo beliti glave, kako naj jim pomagajo. „Možička lahko naredijo!“ se sliši glas. Vsi se vrte okrog mize in pomagajo, da sta se dva fantiča oblečeta v pritikavca. Toda to ne zadošča za cel kulturni program!

Simulantje so pripravljani za vsako delo in se ponudijo tudi predsednici sestaviti govor za to priložnost. To ni lahko delo, simulante znova ne dosežejo cilja in ugotove, da so doživeli popoln poraz!

Mladinski dan je tu in mladina se odloči, da pokaže publiko to, kar so jih simulante naučili. Na odru se prikaže pritlikavec in izreče dobrodoščilo vsej mladini ter predstavi mladinsko predsednico, Alenko Žnidar. Ta za zaključek ponovno pozdravi publiko in se zahvali za navzočnost. Poudari, da kljub temu, da so vedno eni in isti, ki delajo, ne izgublajo upanja, saj njihovo geslo je: „Z upanjem gremo naprej!“

Sledile so zahvale vsem, ki so sodelovali, še posebej odboru doma in kuharicam. Podelili so pokala prvacom v odbojki in žrebali torto kot vsako leto. Praznovanja je bilo konec in lotili so se najneprijetnejšega dela: pospravljanja, za katerega so tudi poklicali simulante. Zastor se je počasi zaprl in vsi so se predali klepetu ob pričakovanju prvih zvokov glasbe, da bi se malo zavrteli!

KA

SLOMŠKOV DOM**Družinska nedelja**

Okoli praznika svete Roze se na južni polobli kar redno razdivja nevihta. No, letos se je malo zakasnela in v nedeljo 31. avgusta je bilo vreme kot naročeno za kulturni in družabni praznik v Slomškovem domu. Skupnost šolskega tečaja Antona Martina Slomška je namreč za to nedeljo pripravila celodnevno praznovanje: **Družinsko nedeljo**. Že pri službi božji je bilo vidno sodelovanje šolskih otrok in učiteljstva pri petju, berilih, prošnjah in darovih. Župnik Franci Cukjati pa je še posebej nagovoril družine, ki so se v velikem številu udeležile slavlja.

Po zajtrku je bil v dvorani razgiban živopisan nastop „**Potovanje po Sloveniji**“, ki je v sliki, odrskem nastopu in glasbi povezal prav vse šolarje: od vrtca do osmega razreda je mladež pokazala, česa vsega so se zmožni naučiti, učiteljstvo pa ponovno potrdilo svoje sposobnosti in ljubezen, s katero se velikodušno razdajajo šolarjem in našim družinam. Program je uvedla voditeljica Slomškove šole Helena Rode in povabila družine in prijatelje naše šole, da bi skupno preživeli lep dan, za uvod pa se podali na romanje po slovenskih pokrajinah, kamor nas bodo vodili naši

otroci: enkrat kot pevčki, pa kot plesalci v narodni noši in v prikupnih kostumih zajčkov, kužkov ali petelinčkov. Odlični izbor in projekcija slik ter glasbena oprema - petje in orkestracije - je sestavljala prav zanimivo predstavo. Poudariti je treba, da so bili otroci dobro naučeni, pa tudi posluh in lepe glasove imajo. Če so se mali iz vrtca postavili s krajšimi pesmicami, so pa učenci višjih razredov ubrano zapeli cel venec živahnih narodnih in otroških pesmi: Barčica, Jaz pa pojdem na Gorenjsko, Moja dekleta je še mlada, Na planincih soncece sije, Po Koroškem po Kranjskem, Če študent na rajžo gre, Pri nas na Koroškem, Sijaj sijaj soncece, Na planincih, Moj očka in Moja vas. Z nahrbtnikom otovorjeni „popotnici“ Zofija in Veronika sta uvajali potovanje po posameznih pokrajinah, primerna scena pa je ustvarila razpoloženje.

V imenu odbora staršev se je Marjana Lenarčič Dobovšek zahvalila voditeljici, učiteljstvu in vsem ki so sodelovali pri akademiji: Olgi Bohinc, Patricija Mugerli, Aleksandra Omahna, Erika Ribnikar, Gabi Malovrh, Helena Rode, Mojca Vombergar, Helena Loboda Oblak, Meta Debeljak Vombergar, Veronika Grab-

nar Pregelj, Olga Šemrov Omahna, Marcel Brula, Anka Smole Kokalj, Olga Pregelj Mehle, Mirjam Mehle Javoršek, Vera Rutar Bohinc, Mirjam Oblak, Marjana Šušteršič Rezelj, Tone Rode in Dani Cestnik. Za konec je vsa dvorana z otroci zapela Moj očka ima konjička dva. Glasbeni del programa je učinkovito vodil Marcel Brula.

Sledilo je skupno kosilo,

ki so ga pripravile gospe pod vodstvom Pavle Kovač Škraba v organizaciji odbora staršev. Sončen dan je kar vabil na vrt in igrišča, kjer je Alenka Čop Malovrh organizirala družabne in razvedrilne igre za starše in otroke. Najmlajši pa so imeli dosti veselja in so se naskakali v „čarobnem gradu“ in drugih igralih na vrtu Slomškovega doma.

J. T.

38. študijski dnevi Draga 2003

S predavanjem dosedanjega državnega sekretarja na MZZ za Slovence po svetu in v zamejstvu in novega slovenskega generalnega konzula v Trstu Črtomirja Špacapano so se 7. septembra v parku Finžgarjevega doma na Opčinah začeli 38. študijski dnevi Draga, ki letos potekajo pod geslom **Človeka lahko iztrgaš iz domovine, domovine ne moreš iztrgati iz človeka!** V treh dneh so na študijskih dneh poskušali odgovoriti predvsem na vprašanje, kaj se

Nova obletnica Rožmanovega doma

V nedeljo 31. avgusta je Rožmanov dom obhajal svojo 36. obletnico. Kar lepo število rojakov se je zbralo v prostorih doma. Najprej je bila maša za žive in pokojne dobrotnike doma, ki jo je daroval župnik Toni Bidovec, ki ima tudi stalno skrb za duhovno asistenco stanovalcev.

Po maši je spregovoril predsednik doma Peter Čarman. Te so bile njegove besede:

„Ko obhajamo obletnico te ustanove se mi zdi pametno, da podam pregled sedanosti. Skozi vsa prejšnja leta smo vestno prihranjeni denar nalagali v naš račun v Slogo, računajoč da nam bo na razpolago, kadar ga bomo rabili. Namesto tega nam je ostal zamrznjen v tej ustanovi. Skoraj bo dve leti, ko ne dobimo nič od prihranjene denarja. Zato danes rešujemo finančno stanje z darovi prijateljev Rožmanovega doma, tako od tukaj kakor iz Slovenije, posebno pa z lepimi darovi iz Severne Amerike in Kanade, za kar se odbor najlepše zahvaljuje vsem darovalcem.“

V domu danes živi 12 oseb, ker smo zadnje čase imeli več smrtnih primerov med stanovalci. Ti plačujejo 80% od svoje skromne pokojnine, s čimer pa se danes zaradi rastočih cen krije samo hrana. Vse ostale stroške, kot je plača ku-

harici, čistilki ter knjigovodstvo, pa še ostali upravni izdatki kot plin, elektrika, telefon, voda, moramo kriti z zgoraj omenjenimi darovi.

Tudi stavba ima že svojega leta in pogosto potrebuje popravila. Samo obnova centralnega ogrevanja nas je stala 15.000 pesov. Popravilo terase in še nekaj menenkosti dodatnih 6.000 pesov. In še vedno se pokažejo kake potrebe po obnovi. Vendar z dobro voljo in resnim delom rešujemo probleme, da bo ta dom še v prihodnje nudil toplo zavetišče potrebim.

Druga skrb, ki jo imamo, je nujna preureditev odbora. Več odbornikov je, ki jih zaradi starosti ali bolezni ne moremo siliti k delu v odboru. Letos smo zamenjali samo tajništvo, ki ga je prevzela Olga Kožar. Jože Zerovnik, ki je skozi 25 let vodil tajništvo, pa je prevzel mesto blagajnika, ki je po smrti Slavka Erjavca ostalo nezasedeno. Za prihodnje leto pa moramo pritegniti vsaj 6 novih oseb v odbor. Dom ima 362 članov, zato upamo, da bomo dobili te osebe, za kar se že danes priporočamo.“

Nato je vse prisotne povabil na kosilo, ki so ga medtem pripravile skrbne žene, sodelavke doma. Še kar precej časa so se obiskovalci zamudili v domu, pri pogrnjenih mizah in prijetnem razgovoru.

bo zgodilo po padcu državne meje ob bližnjem vstopu Slovenije v Evropsko zvezo prihodnje leto.

Črtomir Špacapan je spregovoril na temo Slovenci na obeh straneh meje po vstopu Slovenije v EZ. V svojem govoru je zagovarjal predvsem tezo, da se Slovenci danes še premalo ali pa sploh ne zavedamo, kaj bo odprava državne meje pravzaprav pomenila tako za matično Slovenijo kot za Slovence v zamejstvu. Izhajal je iz svojih dolgoletnih izkušenj, saj je več kot deset let vodil novogoriško občino in je čezmejno sodelovanje doživljal osebno, tako v težkih časih kot tudi v času hitrega približevanja Slovenije EZ, ko je postala tudi državna meja ohlapnejša. Današnje obmejno območje je zaradi zgodovinskih dejstev gospodarsko zelo slabo razvito, kar bo imelo posledice tudi ob odpravi meje. Po njegovem pa je največja ovira prav v ljudeh samih, „ker dejansko med nami ni nikogar, ki bi vedel, kaj se bo zgodilo z odpravo meje“.

Predsednik Sveta slovenskih organizacij in soorganizator letošnje Drage Sergij Pahor je opozoril na dejstvo, da je na Opčinah na Špacapanovo predavanje in razpravo povabil prav vse slovenske obmejne župane, a ni iz prišel niti en sam, kar po njegovem kaže na to, „da se vsi, predvsem pa javni upravitelji, premalo zavedamo, kako pomembna bo odprava državne meje in seveda vstop Slovenije v EZ“. Obstaja nevarnost, da bomo ponavljali stare napake in bomo zamudili izjemno priložnost, da bi takoj začeli graditi ponovni skupni slovenski prostor, da bi takoj začeli tkati nove gospodarske, kulturne, družbene in seveda tudi sorodstvene vezi v prostoru, kjer danes stoji državna meja.

Svečanega odprtja se je udeležilo veliko uglednih osebnosti iz Italije, Slovenije in tudi iz zdomstva.

V soboto je popoldne na Opčinah pri Trstu predaval sociolog Frane Adam na temo Majhne države in njihova identiteta v dobi globalizacije.

Frane Adam je v svojem predavanju izpostavil „trdoživost“ majhnih držav, ki so se v številnih primerih prebile v sam vrh tehnološko ozaveščenih držav in so tudi v svetovnem merilu tehnološko in ekonomsko konkurenčne. Ta pojav uspešnosti majhnih držav si predavatelj razlaga s tremi komponentami: človeškim in socialnim kapitalom ter aktivno družbo. Pri prvem je izpostavil pomen izobrazbe, večšin in usposobljenosti ter usmeritve v čimbolj kakovost-

Nad. na 6. str.

Correo Argentino Suc. 7
 FRANQUEO PAGADO
 Cuenta N° 7211
 R. Nac. de la Propiedad
 Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhaki - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpac.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sianet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
9. septembra 2003
1 EURO 234,89SIT
1 U\$S dolar 211,16SIT

DAROVALI SO
Za Rožmanov dom so darovali: Družina Kralj-Lampret 200 pesov; Knap Janez 100 pesov, Jože Hrovat 50 pesov. **Vsem Bog povrni!**

OBVESTILA

PETEK, 12. septembra:
Srečanje s prof. Lojzeto Peterletom v Slovenski hiši. Ob 19. uri v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša za žive in pokojne javne delavce v Argentini. Ob 20. v veliki dvorani predavanje.

SOBOTA, 13. septembra:
50. obletnica Prešernove šole na Pristavi v Castelarju. **Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB**, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 21. septembra:
42. obletnica Slomškovega doma.
SREDA, 24. septembra:
Seja voditeljic šolskih tečajev, ob 20. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 27. septembra:
Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 28. septembra:
Mladinski dan v Slovenski vasi.
SOBOTA, 4. oktobra:
Proslava šolskih otrok na čast Antonu Martinu Slomšku v Slovenski hiši.

Konec pataconov

Po vladnih odredbah bodo s 1. oktobrom zapadli valutni plačilni listi province Buenos Aires („patacones“). Zato obveščamo naše naročnike, da bomo sprejemali omenjene bankovce **samo do 30. septembra** tega leta. Naročniki in člani, ki imajo v posesti kaj pataconov, jih do tega datuma še lahko uporabijo za plačilo zaostalih obveznosti za društvom ali z našim listom.

Uprava

38. študijski dnevi...

Nad. s 3. str.

no in tudi vseživljenjsko izobraževanje, medtem ko je pri t.i. socialnem kapitalu omenil pripravljenost na sodelovanje za dosego skupnih ciljev, pomen zaupanja ter dolgoročno naravnost vseh subjektov, ki sprejemajo odločitve. Nacionalna identiteta, je dejal Adam, ni zunaj teh dejavnosti.

Organizatorji Drage so počastili tudi 90-letnico dveh vidnih zamejskih kulturnikov, literarnega kritika in zgodovinarja Martina Jevnikarja in pisatelja Borisa Pahorja. O njiju je spregovoril novinar Saša Martelanc, Boris Pahor pa je v krajšem nastopu opozoril, da intelektualni krogi v osrednji Sloveniji ne vedo dovolj o slovenskih skupnostih v zamejstvu, zato je prireditev, kot je Draga, še enkrat bolj pomembna, kot je bila doslej. V Sloveniji je treba, tako Pahor, ustvariti razpoložene, po katerem slovenske manjšine v sosednjih državah ne bodo pojmovane kot privesek ampak kot subjekti, ki spadajo v usodo prihodnjega dne.

38. študijski dnevi Draga 2003, ki jih je priredilo Društvo slovenskih izobražencev iz Trsta, so se zaključili v nedeljo.

Dopoldne je mladi zamejski jezuit Mirko Pelicon spregovoril na temo Mladi in krščanstvo v postmoderni dobi, nato pa je imel torontski nadškof in kardinal Alojzij Ambrožič predavanje z naslovom Nekaj misli o socialnem poslanstvu kristjana. Udeleženci Drage 2003 so se zbrali tudi pri tradicionalni maši, ki jo je daroval kardinal Ambrožič ob somaševanju tržaškega škofa Eugenia Ravignanija.

V okviru študijskih dnevov so predstavili tudi najnovejšo knjigo Andreja Capudra Slovenija brez meja. Udeležence Drage 2003 sta pozdravila tudi predsednika NSi in SDS Andrej Bajuk in Janez Janša.

Drnovšek sprejel veleposlanico Argentine

Predsednik RS Janez Drnovšek je sprejel poverljivo pismo veleposlanice Argen-

tine Else Diane Rosa Kelly.

Drnovšek in argentinska veleposlanica sta na pogovorih potrdila dobre odnose med državama. Slovenija posveča posebno pozornost Argentini, saj tam živi največ slovenskih izseljencev v Južni Ameriki. Argentinska veleposlanica je predsedniku čestitala za skorajšnjo vključitev v Evropsko zvezo in izrazila pričanje, da bo slovensko članstvo ugodno vplivalo na razvoj političnih in gospodarskih odnosov. Predsedniku je še izrazila pričakovanje o podpori Slovenije v EZ pri reševanju velike gospodarske krize, ki vlada v Argentini. Predsednik Drnovšek je prenesel vabilo argentinskemu predsedniku Nestorju Kirchnerju, naj obiše Slovenijo, so sporočili iz urada predsednika republike.

„Praded bom potomcem te zemlje plodne“
 Dr. Tine Debeljak

42. obletnica Slomškovega doma

nedelja, 21. septembra

11,45: dviganje zastav
 12,00: koncelebrirana sv. maša
 13,30: prijateljsko kosilo
 17,00: kulturni program ob 100-letnici rojstva dr. T. Debeljaka, častnega člana doma
 19,00: Spomladanski ples ob zvokih Slov. Instrumentalnega ansambla.

Prijave na kosilo do 17. septembra: Marjana Dobovšek: 4601-0643; Pavla Škraba: 4658-6157.

FAZ: Ribe in zemeljski plin

Nezaupanje, obojestransko podtikanje, izmenjava protestnih not in poskus, v spor vplesti Evropsko unijo: Kot že lansko poletje je severni Jadran tudi letos v znamenju viharja. Če je že več let tleče polemike glede morske meje med Slovenijo in Hrvaško lani razplamtela „ribiška vojna“ za Piranski zaliv, je letos to storila napoved ministrstva za gospodarstvo v Zagrebu, da želi Hrvaška skupaj z Italijo na Jadranu vzpostaviti izključno ekonomsko cono, ugotavlja nemški dnevnik Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ).

Zagreb je sosednje države, tudi Slovenijo, povabil na pogovore, vendar vztraja, da je razglasitev EEZ njegova suverena pravica.

Hrvaška ima na severnem Jadranu dve želji, povezani z gospodarstvom, navaja novinar FAZ, Karl-Peter Schwarz. Prva je ribištvo - z vzpostavitvijo EEZ bi hrvaški ribiči pridobili dodatnih 50.000 km² ribjih lovišč, s čimer bi, kot upajo, svoj dohodek povečali za 200 milijonov evrov letno. Druga, precej pomembnejša, so nahajališča zemeljskega plina. Štiri nahajališča, ki skupno obsegajo 20 milijard m³ zalog zemeljskega plina, so našli zahodno od Pulja, na Jadranu pa naj bi bilo še več nahajališč. V prihodnosti naj bi namesto po plinovodu, ki poteka po kopnem iz Italije prek Slovenije, dobivali plin neposredno iz Italije.

V Ljubljani so o hrvaški napovedi vojne govorili že, ko je hrvaški predsednik Mesič marca med obiskom v Splitu prvič omenil idejo EEZ.

Ko je ministrstvo za gospodarstvo v Zagrebu načrt objavilo tudi na internetu, pa

so protesti slovenske strani začeli kar deževati, piše časnik.

Vzpostavitev EEZ bi spodnesla sporazum o slovensko-hrvaški meji, ki sta ga podpisala hrvaški premier Ivica Račan in tedanji predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek, in po katerem naj bi Hrvaška Sloveniji odstopila koridor čez hrvaško morje do odprtega morja, navaja FAZ. Slovenski ribiči bi imeli kvečjemu možnost prečkati EEZ, da bi pred Črno goro prišli do mednarodnih voda, ali pa bi se s Hrvaško dogovorili za ribolovne kvote. Pri tem pa ne gre le za gospodarske interese - hrvaški načrti so globoko prizadeli samozavest Slovencev kot pravega „Alpe-Jadran naroda“, poudarja časnik.

Hrvaška potrebuje privolitev Ljubljane, saj konvencija o pravu morja določa, da država lahko razglasi EEZ le ob sodelovanju sosednjih držav, poudarja FAZ. Poleg tega niti Rim niti Bruselj nista pripravljena omalovaževati Slovenije, ki bo maja prihodnje leto vstopila v EU. Slovenija pa kot pogoj za začetek pogajanj o EEZ postavlja uresničevanje sporazuma o meji med Drnovškom in Račanom, kar bi Slovenijo v pogajanjih postavilo v enakopraven položaj s Hrvaško in Italijo.

Slovensko zunanje ministrstvo zastopa stališče, da je Slovenija imela že od časa nekdanje SFRJ neposreden teritorialni izhod na odprto morje in da se po razpadu nekdanje skupne države ni nič spremenilo. Hrvaška temu odločno nasprotuje, med drugim z argumentom, da je Hrvaška v SFRJ imela neposreden dostop do Alp, ki ji zdaj ni omogočen, še navaja Schwarz.

Parlament podprl stališča vlade

Odbor državnega zbora za zunanjo politiko (OZP) je razpravljal o hrvaški nameri o razglasitvi izključne ekonomske cone (EEZ) na Jadranu. Kot je po štiriurni razpravi sporočil predsednik odbora Jelko Kacin (LDS), so člani odbora podprli stališča vlade in sprejeli nekaj dodatnih sklepov. Odbor je podprl stališče vlade, da je imela Republika Slovenija vseskozi v nekdanji SFRJ kot tudi ves čas po njenem razpadu neposreden teritorialni izhod na odprto morje, zato ima tudi epikontinentalni pas in pravico do izključne ekonomske cone. Pred hrvaško

razglasitvijo EEZ ali kakršne druge cone v Jadranskem morju je potrebna dokončna rešitev meje med Slovenijo in Hrvaško. Zato vlada meni, da je rešitev v dokončni uveljavitvi sporazuma o meji, ki sta ga sklenila premiera in ki je bil parafiran, potrjen s strani obeh vlad in predstavljen v javnosti.

Odbor je tudi podprl stališče vlade, da razglasitev kakršnekoli izključne cone v Jadranskem morju brez sporazuma vseh zainteresiranih držav ni sprejemljiva. Še posebej nesprejemljivo pa je razglašanje kakršnihkoli con, ki bi utegnile poseči v

morske prostore pod suverenostjo in jurisdikcijo RS.

Odbor je tudi podprl stališče vlade, ki je MZZ zadoščila, da v sodelovanju s službo vlade za evropske zadeve nadaljuje z vsemi potrebnimi aktivnostmi z namenom, da zaščiti interes RS, še posebej v EU, ter da sproti obvešča vlado o razvoju dogodkov in predlaga ustrezne ukrepe.

Seje so se udeležili tudi zunanji minister Dimitrij Rupel, slovenski veleposlanik v Zagrebu Peter Bekeš, strokovnjak za mednarodno pravo Miha Pogačnik ter državni sekretar Iztok Mirošič.

50. obletnica Prešernove šole na Pristavi

Sobota 13. septembra

Začetek programa ob 19:30 s slovesno sv. mašo, odkritje doprsnega bronastega kipa našega največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna, posebno darilo za 50 let šole prvega predsednika slovenske vlade in poslanca DZ RS prof. Lojzeta Peterleta, poimenovanje razreda po pokojni dolgoletni voditeljici šole gdč. Miji Markež, nato akademija, ki jo bodo izvajali sedanji in bivši učenci. Lepo vabljeni!